

L I G J
Nr.8835, datë 22.11.2001

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË “PROTOKOLLIN PËR SHTYPJEN
E VEPRIMEVE TË PALIGJSHME NË AEROPORTET, QË I SHËRBEJNË AVIACIONIT
CIVIL NDËRKOMBËTAR”, SHITESË E “KONVENTËS PËR SHTYPJEN E VEPRIMEVE
TË PALIGJSHME KUNDËR SIGURISË SË AVIACIONIT CIVIL”**

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në “Protokollin për shtypjen e veprimeve të paligjshme në aeroportet që i shërbejnë aviacionit civil ndërkombëtar” të 24 shkurtit 1988, shtesë e “Konventës për shtypjen e veprimeve të paligjshme kundër sigurisë së aviacionit civil”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.3170, datë 10.12.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Rexhep Meidani**

P R O T O K O L L

Për shtypjen e veprimeve të paligjshme në aeroportet që i shërbejnë aviacionit civil ndërkombëtar, shtesë e Konventës për shtypjen e veprimeve të paligjshme kundër Sigurisë së Aviacionit Civil, hartuar në Montreal më 23 shtator 1971

Shtetet Palë në këtë Protokoll,

Duke parë se veprimet e paligjshme të dhunës, të cilat rrezikojnë ose mund të rrezikojnë sigurinë e njerëzve në aeroportet që i shërbejnë aviacionit civil ndërkombëtar ose të cilat vënë në rrezik funksionimin e sigurtë të aeroporteve të tillë, dobësojnë besimin e popujve të botës në sigurinë e aeroporteve të tilla dhe shqetësojnë sigurinë dhe drejtimin e rregullt të aviacionit civil për të gjitha Shtetet;

Duke parë se ndodhja e veprimeve të tilla është një çështje me shqetësim të madh për komunitetin ndërkombëtar dhe se, me qëllim që të pengohen veprime të tilla, ekziston nevoja urgjente për marrjen e masave të duhura për ndëshkimin e shkelësve të ligjit;

Duke parë se është e nevojshme të miratohen klauzola shtesë ndaj atyre të Konventës për shtypjen e Akteve të Paligjshme për Sigurinë e Aviacionit Civil, të hartuar në Montreal më 23 shtator 1971, për t'u marrë me veprime të tilla të paligjshme të dhunës në aeroport që i shërbejnë aviacionit civil;

Kanë rënë dakort si më poshtë:

Neni 1

Ky Protokoll plotëson Konventën për shtypjen e Veprimeve të Paligjshme për Sigurinë e Aviacionit Civil, të hartuar në Montreal më 23 shtator 1971 (dhe këtu të referuar si "Konventa"), dhe

se midis Palëve të këtij Protokollit, Konventa dhe Protokollit duhet të lexohen së bashku si një instrument i vetëm.

Neni 2

1. Në nenin 1 të Konventës do të shtohet si një paragraf i ri 1 bis sa më poshtë:

"1 bis. Çdo person kryen një shkelje në qoftë se në mënyrë të paligjshme dhe qëllimisht, duke përdorur çfarëdo pajisje, substancë ose armë:

a) kryen një akt dhune ndaj një personi në një aeroport që i shërben aviacionit civil ndërkombëtar që shkakton ose mund t'i shkaktojë dëmtime serioze ose vdekje; ose

b) shkatërron ose dëmton rëndë lehtësirat e një aeroporti që i shërbejnë aviacionit civil ndërkombëtar ose një avioni jo në shërbim i vendosur atje ose ndërpret shërbimet e aeroportit, nëse një akt i tillë rrezikon ose mund të rrezikojë sigurinë në atë aeroport.

2. Në paragrafin 2(a) të nenit 1 të Konventës fjalët e mëposhtme duhet të shtohen pas fjalëve "paragrafi 1".

"ose paragrafi 1 bis"

Neni 3

Në nenin 5 të Konventës, teksti i mëposhtëm do të shtohet si paragrafi 2 bis:

"2 bis. Çdo Shtet Kontraktues duhet gjithashtu të marrë masat e nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi shkeljet e përmendura në nenin 1, paragrafi 1 bis dhe në nenin 1 paragrafi 2, në masën që ai paragraf lidhet me ato shkelje, në rastin ku shkelësi i pretenduar është i pranishëm në territorin e tij dhe ai nuk e ekstradon atë, në përputhje me nenin 8 në Shtetin e përmendur në paragrafin 1 (a) të këtij neni".

Neni 4

Ky Protokoll do të jetë i hapur për nënshkrim në Montreal më 24 shkurt 1988 nga Shtetet pjesëmarrëse në Konferencën Ndërkombëtare për Ligjin e Ajrit të mbajtur në Montreal nga 9 deri më 24 shkurt 1988. Pas 1 marsit 1988, Protokollit do të jetë i hapur për nënshkrim për të gjitha Shtetet në Londër, Moskë, Uashington dhe Montreal, deri sa ai të hyjë në fuqi në përputhje me nenin VI.

Neni 5

1. Ky Protokoll do t'i nënshtrohet ratifikimit nga Shtetet nënshkruese.

2. Çdo Shtet që nuk është Shtet Kontraktues i Konventës mund ta ratifikojë këtë Protokoll, në qoftë se në të njëjtën kohë ai ratifikon ose miraton Konventën në përputhje me nenin 15 të saj.

3. Instrumentet e ratifikimit do të depozitohen pranë Qeverisë së Bashkimit të Republikave Socialiste Sovjetike, Mbretërisë së Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Shteteve të Bashkuara të Amerikës ose Organizatës të Aviacionit Civil Ndërkombëtar, të cilët me anë të këtij dokumenti janë caktuar si vendet depozituese.

Neni 6

1. Menjëherë sapo dhjetë nga Shtetet Kontraktuese të kenë depozituar instrumentet e tyre të ratifikimit të këtij Protokollit, ai do të hyjë në fuqi midis tyre në ditën e tridhjetë pas datës të depozitimit të instrumentit të dhjetë të ratifikimit. Ai do të hyjë në fuqi për çdo Shtet që depoziton instrumentet e tij të ratifikimit pas asaj date, në ditën e tridhjetë pas depozitimit të instrumenteve të tij të ratifikimit.

2. Menjëherë sapo ky Protokoll të hyjë në fuqi, ai do të regjistrohet nga Depozituesit sipas nenit 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe sipas nenit 83 të Konventës mbi Aviacionin Civil Ndërkombëtar, (Çikago, 1944).

Neni 7

1. Ky Protokoll, pasi të ketë hyrë në fuqi, do të jetë i hapur për aderim, nga çdo Shtet jo nënshkrues.

2. Çdo Shtet që nuk është Shtet Kontraktues i Konventës mund të aderojë në këtë Protokoll në qoftë se në të njëjtën kohë që ai ratifikon ose aderon në Konventë sipas nenit 15 të saj.

3. Instrumentet e aderimit do të depozitohen pranë Depozituesve dhe aderimi do të fitojë efekt në ditën e tridhjetë pas depozitimit.

Neni 8

1. Çdo Palë në këtë Protokoll mund ta denoncojë atë me anë të njoftimit me shkrim drejtuar vendeve depozituese.

2. Denoncimi do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas datës në të cilën është marrë njoftimi nga vendi depozitues.

3. Vetë denoncimi i këtij Protokoll nuk duhet të ketë si efekt denoncimin e Konventës.

4. Denoncimi i Konventës nga një Shtet Kontraktues i Konventës, pasi është plotësuar nga ky Protokoll, do të ketë gjithashtu fuqinë e denoncimit të këtij Protokoll.

Neni 9

1. Depozituesit duhet të njoftojnë menjëherë të gjitha Shtetet nënshkrues dhe aderues në këtë Protokoll, si dhe të gjithë Shtetet nënshkruese dhe aderues në Konventë:

a) për datën e çdo nënshkrimi dhe datën e depozitimit të çdo instrumenti ratifikimi ose miratimi të këtij Protokoll, dhe

b) për datën e ndonjë njoftimi, denoncimi të këtij Protokoll dhe për datën e tij.

2. Depozituesit duhet të njoftojnë gjithashtu Shtetet e përmendur në paragrafin 1 për datën në të cilën ky Protokoll hyn në fuqi sipas nenit VI.

Në dëshmi të kësaj, të Plotfuqishmit e poshtëshënuar, duke qenë të autorizuar në mënyrën e duhur nga Qeveritë e tyre, kanë nënshkruar këtë Protokoll.

Bërë në Montreal më njëzet e katër shkurt, njëmijë e nëntëqind e tetëdhjetë e tetë, në katër origjinale, secili i hartuar në katër tekste autentike në gjuhët anglisht, frëngjisht, rusisht dhe spanjisht.

52/164 KONVENTA NDËRKOMBËTARE PËR NDALIMIN E BOMBARDIMEVE TERRORISTE

Asambleja e Përgjithshme

Duke kujtuar rezolutën e saj të datës 4 dhjetor 1994, me anë të së cilës ajo miratoi Deklaratën mbi masat për të eliminuar Terrorizmin Ndërkombëtar dhe Rezolutën e saj 51/210 të datës 17 dhjetor 1996;

Pasi kanë marrë parasysh tekstin e projektkonventës për ndalimin e bombardimeve terroriste të përgatitur nga Komiteti Ad Hoc i krijuar me anë të rezolutës së Asamblesë të Përgjithshme 52/210 të datës 17 dhjetor 1996 dhe grupi i punës i Komitetit të Gjashtë:

1. Miraton Konventën Ndërkombëtare të Bombardimeve Terroriste, aneksuar rezolutës së tanishme dhe vendos të hapë atë për nënshkrim në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork nga 12 janari 1998 deri më 31 dhjetor 1999.

2. Nxit të gjitha Shtetet të nënshkruajnë dhe ratifikojnë, pranojnë ose miratojnë ose aderojnë në Konventë.

Mbledhja Plenare e 72-të, 15 dhjetor 1997.

ANEKS (SHTOJCË)

Konventa ndërkombëtare për ndalimin e bombardimeve terroriste

Shtetet Palë në këtë Konventë,

Duke patur në mendje qëllimet dhe parimet e Kartës së Kombeve të Bashkuara, lidhur me ruajtjen e paqes dhe sigurisë ndërkombëtare dhe nxitjen e marrëdhënieve të fqinjësisë së mirë dhe ato miqësore, si dhe bashkëpunimin midis Shteteve;

Thellësisht të shqetësuar për rritjen e konsiderueshme të akteve të terrorizmit në të gjitha format dhe shfaqjet e tij;

Duke kujtuar Deklaratën me Rastin e Përvjetorit të Pesëdhjetë të Kombeve të Bashkuara të 24 dhjetorit 1955;

Duke kujtuar gjithashtu Deklaratën mbi masat për të eliminuar Terrorizmin Ndërkombëtar, aneksuar Rezolutës të Asamblesë së Përgjithshme 49/60 të datës 9 dhjetor 1994, në të cilën, midis të tjerave, "Shtetet Anëtare të Kombeve të Bashkuara solemnisht riafirmojnë dënimin e qartë të të gjitha akteve, metodave dhe praktikave dhe terrorizmit si kriminale dhe të pajustificueshme, të kryera kudo dhe nga kushdo, duke përfshirë ato të cilat vënë në rrezik marrëdhëniet miqësore midis shteteve e popujve dhe që kërcënojnë integritetin territorial dhe sigurinë e Shteteve;

Duke parë se Deklarata i nxit gjithashtu Shtetet të rishikojnë menjëherë fushën e veprimit të dispozitave ligjore ndërkombëtare ekzistuese mbi parandalimin, ndalimin dhe eliminimin e terrorizmit në të gjitha format dhe shfaqjet e tij, me qëllim që të sigurojnë se ekziston një kuadër ligjor i përgjithshëm që mbulon të gjitha aspektet e çështjes;

Duke kujtuar Rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme 51/210 të datës 17 dhjetor 1996 dhe Deklaratën për të plotësuar Deklaratën mbi masat për eliminimin e terrorizmit ndërkombëtar të 1994 aneksuar asaj;

Duke parë se sulmet terroriste me anë të eksplozivëve ose të mjeteve të tjera janë përhapur gjithnjë e më shumë;

Duke vënë re, gjithashtu, se dispozitat ligjore shumëpalëshe ekzistuese nuk i drejtohen saktësisht këtyre sulmeve;

Duke qenë të bindur për nevojën urgjente të rritjes së bashkëpunimit ndërkombëtar midis Shteteve në hartimin dhe adoptimin e masave efektive dhe praktike për parandalimin e akteve të tilla të terrorizmit dhe për procedimin e dënimin e personave që i kryejnë ato.

Duke marrë parasysh se ndodhja e akteve të tilla është një çështje me shqetësim të madh për tërë komunitetin ndërkombëtar;

Duke parë se veprimet e forcave ushtarake të Shteteve drejtohen nga rregullat e së drejtës ndërkombëtare jashtë kuadrit të kësaj Konvente dhe se përjashtimi i disa veprimeve nga mbulimi i kësaj Konvente nuk i fal ose nuk i bën nga ana tjetër të ligjshme veprimet e paligjshme ose nuk përjashton procedimin sipas ligjeve të tjera.

Kanë rënë dakort si më poshtë:

Neni 1

Për qëllimet e kësaj Konvente:

1. "Lehtësira e Shteti ose Qeverisë" përfshin çdo lehtësi të përhershme ose të përkohshme ose mjet që përdoret ose zihet nga përfaqësuesi i një Shteti, anëtarët e qeverisë, pushtetit ligjvënës ose pushtetit gjyqësor ose nga zyrtarët ose punonjësit e një Shteti ose ndonjë autoriteti tjetër publik ose nga punonjësit ose zyrtarët e një organizate ndërqeveritare në lidhje me detyrat e tyre zyrtare.

2. "Lehtësira infrastrukture" do të thotë çfarëdo lehtësire që zotërohet në mënyrë publike ose private që siguron ose përhap shërbimet për të mirën e publikut, si uji, sistemi i kanalizimit të ujrave të zeza, energjia karburanti ose komunikacionet.

3. "Eksplozivi ose pajisje (mjet) tjetër vdekjeprurëse do të thotë:

(a) një eksploziv ose armë zjarri ose pajisje që është projektuar ose ka aftësinë të shkaktojë vdekjen, dëmtime të rënda trupore ose dëmtime materiale të rëndësishme, ose

(b) një armë ose mekanizëm që është projektuar ose ka aftësinë për të shkaktuar vdekjen, dëmtime të rënda trupore ose dëmtime materiale të rëndësishme nëpërmjet çlirimit, përhapjes ose goditjes të lëndëve (kimikateve) helmuese, agjentëve biologjikë ose toksinave ose substancave të ngjashme me to ose rrezatimet ose materialit radioaktiv.

4. "Forcat ushtarake të një Shteti" do të thotë forcat e armatosura të një Shteti që janë të organizuara, të stërvitura dhe të pajisura sipas ligjit të brendshëm me qëllimin kryesor të mbrojtjes dhe

sigurisë dhe personat që veprojnë në mbështetje të këtyre forcave të armatosura të cilët janë nën komandën, kontrollin e përgjegjësinë e tyre formale.

5. "Vend për përdorim publik" do të thotë ato pjesë të ndonjë ndërtese, toke, rruge, kanali lundrues ose vend tjetër i arritshëm ose i hapur për pjestarët e publikut, qoftë vazhdimisht, periodikisht ose rastësisht dhe rrethojnë çfarëdo vendi tregtar, biznesi, kulturor, historik, edukativ, fetar, argëtues, dëfrimi ose vendi të ngjashëm që është i arritshëm dhe i hapur për publikun.

6. "Sistem transporti publik" do të thotë të gjitha lehtësirat, mjetet e transportit dhe mjetet qofshin publike ose private, që përdoren ose që janë për shërbime publike në dispozicion për transportin e personave ose ngarkesave.

Neni 2

1. Çdo person kryen një shkelje brenda kuptimit të kësaj Konvente në qoftë se ai person në mënyrë të paligjshme dhe qëllimisht shpërndan, vendos ose plas një eksploziv ose pajisje (mjet) tjetër vdekjeprurës në, brenda ose kundër një vendi të përdorimit publik, një Shteti ose lehtësire qeveritare, një sistemi transporti publik ose një lehtësire infrastrukurore:

(a) me qëllim që të shkaktojë vdekje ose dëmtime të rënda trupore; ose

(b) me qëllim që të shkaktojë dëmtim të madh të një vendi, lehtësire ose sistemi të tillë, ku një shkatërim i tillë rezulton ose mund të rezultojë me humbje të mëdha ekonomike.

2. Çdo person kryen gjithashtu një shkelje në qoftë se ai person përpiqet të kryejë një shkelje, siç përcaktohet në paragrafin 1 të këtij neni.

3. Çdo person kryen gjithashtu një shkelje, në qoftëse ai person:

(a) merr pjesë si një bashkëpunëtor në shkelje, siç përcaktohet në paragrafin 1 ose 2 të këtij neni; ose

(b) organizon ose i drejton të tjerët të kryejnë një shkelje, siç përcaktohet në paragrafin 1 ose 2 të këtij neni ; ose

(c) në ndonjë mënyrë tjetër ndihmon në kryerjen e një ose shumë shkeljeve, siç përcaktohet në paragrafin 1 ose 2 të këtij neni, nga një grup personash që veprojnë me një qëllim të përbashkët një ndihmesë e tillë duhet të jetë e qëllimshme dhe/ose duhet të bëhet me synimin e çuarjes më tej të aktivitetit kriminal të përgjithshëm ose të synimeve të grupit ose duhet të bëhet duke ditur qëllimin e grupit për të kryer shkeljen ose shkeljet në fjalë.

Neni 3

Kjo Konventë nuk do të zbatohet atje ku shkelja është kryer brenda një Shteti të vetëm, shkelësi i pretenduar dhe viktimat janë shtetas të atij Shteti, shkelësi i pretenduar gjendet në territorin e atij Shteti dhe asnjë Shtet tjetër nuk ka bazë në përputhje me nenin 6 paragrafi 1 ose 2 të kësaj Konvente për të ushtruar juridiksionin, përveç dispozitave të neneve 10 deri 15 që duhet të zbatohen si të përshtatshme në ato raste.

Neni 4

Çdo Shtet Palë do të miratojë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme:

(a) për të përcaktuar si vepra penale sipas ligjit të tij të brendshëm shkeljet e përcaktuara në nenin 2 të kësaj Konvente.

(b) për të bërë ato shkelje të dënueshme me anë të dënimeve të përshtatshme që marrin parasysh natyrën e rëndë të atyre shkeljeve.

Neni 5

Çdo Shtet Palë duhet të miratojë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme, duke përfshirë, atje ku është e përshtatshme, legjisllacionin e brendshëm, për t'u siguruar që aktet kriminale brenda fushës së veprimit të kësaj Konvente, veçanërisht atje ku ato janë destinuar ose llogaritur për të provokuar një gjendje terrori në publikun e përgjithshëm ose në një grup personash ose persona të veçantë, në asnjë rrethanë nuk janë të justifikuara nga konsiderata të natyrës politike, filozofike,

ideologjike, racionale, etnike, fetare ose të tjera të ngjashme me to dhe janë të dënueshme me dënimet që përputhen me natyrën e tyre të rëndë.

Neni 6

1. Çdo Palë duhet të marrë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi shkeljet e përcaktuara në nenin 2 kur:

(a) shkelja është kryer në territorin e atij Shteti; ose
(b) shkelja kryhet në bordin e një anijeje që mban flamurin e atij Shteti ose një avioni që është i regjistruar sipas ligjeve të atij Shteti në kohën kur është kryer shkelja; ose

(c) shkelja kryhet nga një shtetas i atij Shteti.

2. Një Shtet Palë mundet gjithashtu të vendosë juridiksionin e tij mbi çfarëdo shkelje të tillë kur:

(a) shkelja kryhet kundër një shtetasi të atij shteti; ose

(b) shkelja kryhet kundër një lehtësire shtetërore ose qeveritare të atij Shteti jashtë, që përfshin një ambasadë ose mjedise diplomatike ose konsullore të atij Shteti; ose

(c) Shkelja kryhet nga një person pa shtetësi që e ka rezistencën e tij ose të saj të zakonshme në territorin e atij Shteti; ose

(d) shkelja kryhet në përpjekje për ta detyruar atë shtet të kryejë ose të abstenojë në kryerjen e ndonjë veprimi; ose

(e) shkelja kryhet në bordin e një avioni që drejtohet nga qeveria e atij Shteti.

3. Me ratifikimin, pranimin, miratimin ose aderimin në këtë Konventë, çdo Shtet Palë duhet të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara për juridiksionin që ai ka vendosur sipas së drejtës së tij të brendshme në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni. Në qoftë se ndodh ndonjë ndryshim, Shteti Palë i interesuar duhet të njoftojë menjëherë Sekretarin e Përgjithshëm.

4. Çdo Shtet Palë duhet gjithashtu të marrë masa të tilla, që mund të jenë të nevojshme, për të vendosur juridiksionin e tij mbi shkeljet e përcaktuara në nenin 2 të këtij neni. Në rastet ku shkelësi i pretenduar është i pranishëm në territorin e tij dhe ai nuk e ekstradon atë person në ndonjë nga Shtetet Palë, të cilët kanë vendosur juridiksionin e tyre në përputhje me paragrafin 1 ose 2 të këtij neni.

5. Kjo Konventë nuk përjashton ushtrimin e ndonjë juridiksioni penal të vendosur nga një Shtet Palë, në përputhje me të drejtën e tij të brendshme.

Neni 7

1. Me marrjen e informacionit se një person, i cili ka kryer ose pretendohet të ketë kryer një shkelje siç përcaktohet në nenin 2 mund të jetë i pranishëm në territorin e tij, Shteti Palë i interesuar duhet të marrë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme sipas së drejtës së tij të brendshme për të hetuar faktet që përmbahen në informacion.

2. Pasi binden se rrethanat e përligjin një gjë të tillë, Shteti Palë në territorin e të cilit shkelësi ose shkelësi i pretenduar është i pranishëm duhet të marrë masat e duhura sipas së drejtës së tij të brendshme, me qëllim që të sigurojë praninë e atij personi për qëllimin e procedimit ose ekstradimit.

3. Çdo person ndaj të cilit po merren masat e parashikuara në paragrafin 2 të këtij neni, ka të drejtë:

(a) të komunikojë pa vonesë me përfaqësuesin e përshtatshëm më të afërt të Shtetit, shtetas i të cilit ai person është ose të shtetit, i cili është i detyruar të mbrojë të drejtat e tij në mënyrë tjetër ose në qoftë se ai person është një person pa shtetësi, Shteti në territorin e të cilit ai person banon zakonisht;

(b) të vizitohet nga një përfaqësues i atij Shteti;

(c) të informohet për të drejtat e atij personi sipas nënparagrafëve (a) dhe (b).

4. Të drejtat e përmendura në paragrafin e këtij neni duhet të ushtrohen në përputhje me ligjet dhe rregullat e Shtetit në territorin e të cilit shkelësi ose shkelësi i pretenduar është i pranishëm, sipas klauzolës që ligjet dhe rregullat në fjalë duhet të bëjnë të mundur dhënien e veprimit të plotë të qëllimeve që synojnë të drejtat që përshkruhen sipas paragrafit 3.

5. Dispozitat e paragrafëve 3 dhe 4 të këtij neni nuk do të paragjykojnë të drejtën e çdo Shteti Palë që ka (një) pretendim për juridiksionin në përputhje me nenin 6 nënparagrafi 1 (c) ose 2 (c) për

të ftuar Komitetin Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq që të komunikojë dhe vizitojë shkelësin e pretenduar.

6. Kur një Shtet Palë, sipas këtij neni ka mbajtur një person nën arrest, ai duhet të njoftojë, direkt ose nëpërmjet Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara, Shtetet Palë që kanë vendosur juridiksionin sipas nenit 6 paragrafit 1 dhe 2 dhe në qoftë se ai e konsideron të këshillueshme, ndonjë nga Shtetet e tjera Palë të interesuara, për faktin që ky person është nën arrest dhe të rrethanave për të cilat justifikohet mbajtja e personit. Shteti, i cili bën hetimin e përmendur në paragrafin 1 të këtij neni duhet të informojë menjëherë Shtetet Palë të përmendura për rezultatet e tij dhe duhet të tregojë se kur ka ndërmend të ushtrojë juridiksionin.

Neni 8

Shteti Palë, në territorin e të cilit shkelësi i pretenduar është i pranishëm duhet, në rastet për të cilat zbatohet neni 6 nëse nuk ekstradohet personi, të jetë i detyruar pa asnjë lloj përjashtimi dhe pavarësisht nëse shkelja kryhet në territorin e tij ose jo, t'i paraqesë rastin, pa vonesa të pajustificuara autoriteteve të tij kompetente me qëllim hetimi, sipas procedurave në përputhje me ligjet e atij Shteti. Këto autoritete duhet të marrin vendimin e tyre në të njëjtën mënyrë si në rastin e ndonjë shkelje tjetër të natyrës së rëndë sipas ligjit të atij shteti.

2. Kurdoherë që një Shtet Palë, lejohet sipas së drejtës së tij të brendshme, të ekstradojë ose ndryshe, të dorëzojë një nga shtetasit e tij vetëm me kusht që personi do t'i kthehet atij shteti për të kryer dënimin e dhënë si rezultat i gjykimit ose procedurës për të cilën ekstradimi ose dorëzimi i personit është kërkuar dhe ky shtet dhe shteti që kërkon ekstradimin e personit bien dakort me këtë mundësi dhe kushtet e tjera që ata mund t'i gjykojnë të përshtatshme, një ekstradim ose dorëzim i tillë i kushtëzuar do të jetë i mjaftueshëm për t'u çliruar nga detyrimet e përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 9

1. Shkeljet e përcaktuara në nenin 2 duhet të gjykohen për t'u përfshirë si shkelje të ekstradueshme në ndonjë traktat ekstradimi që ekziston midis ndonjërit prej Shteteve Palë, para hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. Shtetet Palë marrin përsipër të përfshijnë shkelje të tilla si shkelje të ekstradueshme në çdo traktat të ardhshëm ekstradimi që do të lidhet midis tyre.

2. Në qoftë se një Shtet Palë që e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një marrëveshjeje, merr një kërkesë për ekstradim nga një Shtet tjetër Palë, me të cilin ai nuk ka marrëveshje ekstradimi në qoftë se ai vendos ta bëjë ekstradimin, mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazë ligjore për ekstradimin në lidhje me shkeljet e përcaktuar në nenin 2.

Ekstradimi do t'i nënshtrohet dispozitave procedurale dhe kushteve të tjera ligjore të së drejtës së shtetit që i kërkohet.

3. Shtetet Palë, të cilët nuk e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e ndonjë marrëveshjeje, do t'i njohin këto shkelje si shkelje të ekstradueshme ndërmjet njëri-tjetrit, duke iu nënshtuar dispozitave procedurale dhe kushteve të tjera të së drejtës së shtetit që i kërkohet.

4. Secili nga krimet do të trajtohet, për qëllimin e ekstradimit ndërmjet Shteteve Palë, sikur të jetë kryer jo vetëm në vendin në të cilin ai ndodhi, por gjithashtu në territoret e shteteve, që u kërkohet të vendosin juridiksionin e tyre në përputhje me nenin 6, paragrafin 1 dhe 2.

5. Dispozitat e të gjitha traktateve të ekstradimit dhe rregullimet midis Shteteve Palë lidhur me shkeljet e përcaktuara në nenin 2 do të gjykohen për t'u ndryshuar si midis Shteteve Palë, deri në shkallën që ato janë të papajtueshëm në këtë Konventë.

Neni 10

1. Shtetet Palë duhet t'i japin njëri-tjetrit masën më të madhe të ndihmës në lidhje me hetimet ose procedurat penale ose të ekstradimit të filluara në lidhje me shkeljet e përcaktuara në nenin 2, duke përfshirë dhënien e të gjitha provave në dispozicion të tyre, të nevojshme për procedimin.

2. Shtetet Palë duhet të zbatojnë detyrimet sipas paragrafit 1 të këtij neni, në përputhje me çdo

traktat ose rregullime të tjera mbi ndihmën ligjore të ndërsjellë (reciproke) që mund të ekzistojë midis tyre. Në mungesë të traktateve ose rregullimeve të tilla, Shtetet Palë duhet t'i sigurojnë njëri-tjetrit ndihmën në përputhje me të drejtën e tyre të brendshme.

Neni 11

Asnjë nga shkeljet e përcaktuara në nenin 2 nuk duhet të shihen, për qëllimet e ekstradimit ose të ndihmës ligjore të ndërsjellë si një shkelje politike ose si një shkelje e lidhur me një shkelje politike ose si një shkelje e frymëzuar nga qëllimet politike. Rrjedhimisht, një kërkesë për ekstradim ose për ndihmë ligjore të ndërsjellë të bazuar mbi një shkelje të tillë nuk mund të refuzohet me të vetmen arsye se ajo lidhet me një shkelje politike ose një shkelje të lidhur me një shkelje politike ose një shkelje të frymëzuar nga motive politike.

Neni 12

Asgjë në këtë Konventë nuk duhet të interpretohet si vendosje e një detyrimi për të ekstraduar ose për të afruar ndihmën ligjore të ndërsjellë, në qoftë se Shteti Palë i kërkuar ka arsye konkrete (substanciale) për të besuar që kërkesa për ekstradim për shkeljet e përcaktuara në nenin 2 ose për ndihmë ligjore të ndërsjellë në lidhje me shkelje të tilla është bërë për qëllimin e procedimit ose dënimit të një personi për arsye të racës, fesë, shtetësisë, origjinës etnike ose bindjeve politike të atij personi ose se pajtimi me kërkesën do të mund të shkaktonte paragjykimin e pozicionit të atij personi për ndonjë nga këto arsye.

Neni 13

1. Një person që mbahet i ndaluar ose vuan një dënim në territorin e një Shteti Palë, prania e të cilit në territorin e Shtetit tjetër Palë kërkohet për qëllimet e dëshmisë, identifikimit ose në dhënien e ndihmës për marrjen e të dhënave për hetimin ose gjykimin e shkeljeve sipas kësaj Konvente mund të transferohet nëqoftëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

(a) Personi jep lirisht pëlqimi e tij ose të saj me vënien në dijeni;

(b) autoritetet kompetente të dy Shteteve bien dakort sipas kushteve të tilla si ato që shtetet mund t'i gjykojnë të përshtatshme.

2. Për qëllimet e këtij neni:

(a) Shteti, në të cilin personi transferohet, duhet të ketë autoritetin dhe detyrimin për ta mbajtur personin e transferuar në arrest, në qoftë se ndryshe nuk kërkohet apo autorizohet nga shteti prej të cilit personi u transferua;

(b) Shteti në të cilin personi transferohet duhet të plotësojë pa vonesë detyrimin e tij për ta kthyer personin nën kujdestarinë e Shtetit nga i cili personi u transferua, siç është rënë dakort më parë ose siç bihet dakort ndryshe nga autoritetet kompetente të të dy shteteve;

(c) Shteti në të cilin personi transferohet nuk duhet t'i kërkojë Shtetit nga i cili ai u transferua të nisë procedurat e ekstradimit për kthimin e personit;

(d) Personit të transferuar duhet t'i njihet vuajtja e dënimit të kryer në shtetin prej të cilit u transferua për kohën e kaluar nën kujdesin e shtetit në të cilin ai u transferua.

(e) Deri sa Shteti Palë nga i cili një person do të transferohet në përputhje me këtë nen bie dakort, ai person, çfaridoqoftë shtetësia e tij ose e saj, nuk duhet të procedohet ose ndalohet ose t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi tjetër të lirisë personale të tij ose të saj në territorin e shtetit në të cilin ai person transferohet lidhur me veprimet dhe bindjet para nisjes së tij ose të saj nga territori i Shtetit prej të cilit personi i tillë u transferua.

Neni 14

Çdo person që mbahet nën arrest ose lidhur me të cilin merret ndonjë masë tjetër ose procesi gjyqësor kryhet sipas kësaj Konvente duhet t'i garantohet trajtimi i drejtë, që përfshin gëzimin e të gjitha të drejtave garancive, në përputhje me ligjin e Shtetit në territorin e të cilit ai person është i pranishëm dhe klauzolat e zbatueshme të ligjit ndërkombëtar, që përfshin ligjin ndërkombëtar për të

drejtat e njeriut.

Neni 15

Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë në parandalimin e shkeljeve të përcaktuara në nenin 2, veçanërisht:

(a) me anë të marrjes të të gjitha masave të zbatueshme, duke përfshirë, në qoftë se është e nevojshme, përshtatjen e legjislacionit të tyre të brendshëm, për të parandaluar dhe kundërshtuar përgatitjet në territoret e tyre përkatës për kryerjen e këtyre shkeljeve brenda ose jashtë territoreve të tyre, duke përfshirë masat për të ndaluar në territoret e tyre aktivitetet e paligjshme të personave, grupeve dhe organizatave që inkurajojnë, nxisin, organizojnë, financojnë me dashje ose angazhohen në kryerjen e shkeljeve siç përcaktohet në nenin 2;

(b) me anë të shkëmbimit të informacionit të saktë dhe të verifikuar në përputhje me të drejtën e tyre të brendshme, dhe nëpërmjet koordinimit të masave administrative dhe masave të tjera të përshtatshme për të parandaluar kryerjen e shkeljeve siç përcaktohet në nenin 2;

(c) aty ku shihet e nevojshme, nëpërmjet kërkimit dhe zhvillimit në lidhje me metodat e zbulimit të eksplozivëve dhe substancave të tjera të dëmshme që mund të shkaktojnë vdekje ose dëmtime fizike, konsultimeve mbi zhvillimin e standardeve për shënimin e eksplozivëve me qëllim që të identifikohet origjina e tyre në hetimet pas shpërthimit, shkëmbimit të informacionit mbi masat parandaluese, bashkëpunimit dhe transferimin e teknologjisë, pajisjeve dhe materialeve që lidhen me to.

Neni 16

Shteti Palë, në të cilin ndiqet penalisht shkelësi i pretenduar duhet, në përputhje me të drejtën e tij të brendshme ose procedurat e aplikueshme, t'i njoftojë rezultatin përfundimtar të procesit Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara, i cili ua transmeton informacionin Shteteve të tjera Palë.

Neni 17

Shtetet Palë do të zbatojnë detyrimet e tyre sipas kësaj Konvente në një mënyrë që përputhjet me parimet e barazisë sovrane dhe integritetit territorial të Shteteve dhe me atë të mos ndërhyrjes në punët e brendshme të shteteve të tjera.

Neni 18

Asgjë në këtë Konventë nuk i jep të drejtë një Shteti Palë të ndërmarrë në territorin e një Shteti tjetër Palë ushtrimin e juridiksionit dhe zbatimin e funksioneve të cilat janë ekskluzivisht të rezervuara për autoritetet e atij Shteti tjetër Palë sipas të drejtës së tij të brendshme.

Neni 19

1. Asgjë në këtë Konventë nuk do të ndikojë në të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë të tjera të Shteteve dhe individëve sipas së drejtës ndërkombëtare, veçanërisht qëllimet dhe parimet e Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe të Drejtës Ndërkombëtare Humanitare.

2. Aktivitetet e forcave të armatosura gjatë një konflikti të armatosur dhe ato siç kuptohen këto terma sipas të drejtës ndërkombëtare humanitare, të cilat rregullohen nga kjo e drejtë, nuk rregullohen nga kjo Konventë, dhe aktivitetet e ndërmarra nga forcat ushtarake të një Shteti në ushtrim të detyrave të tyre zyrtare, në masën që ato rregullohen nga rregulla të tjera të së drejtës ndërkombëtare, nuk rregullohen nga kjo Konventë.

Neni 20

1. Çdo mosmarrëveshje ndërmjet dy ose më shumë Shteteve Palë lidhur me interpretimin ose

zbatimin e kësaj Konvente, e cila nuk mund të zgjidhet ndërmjet bisedimave brenda një kohe të arsyeshme duhet, që me kërkesën e njerës prej tyre, t'i paraqitet arbitrimin. Në qoftë se, brenda gjashtë muajve nga data e kërkesës për arbitrim, Palët nuk janë në gjendje të bien dakord për organizimin e arbitrimin, çdo njëra nga Palët mund t'ia referojë çështjen në Gjykatën Ndërkombëtare të Drejtësisë me anë të aplikimit, në përputhje me Statutin e Gjykatës.

2. Çdo Shtet në kohën e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit ose miratimit të kësaj Konvente ose të aderimit në të mund të deklarojë se ai nuk e konsideron veten e tij të detyruar nga paragrafi 1 i këtij neni. Shtetet e tjera Palë nuk do të detyrohen nga paragrafi 1 në lidhje me çdo Shtet që ka bërë një rezervim të tillë.

3. Çdo Shtet që ka bërë një rezervim në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni, në çdo kohë, mund ta tërheqë atë rezervim me anë të njoftimit drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 21

1. Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrim nga të gjitha Shtetet, duke filluar nga 12 janar 1998 deri më 31 dhjetor 1999 në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork.

2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

3. Kjo Konventë do të jetë e hapur për aderim nga çdo Shtet. Instrumentet e aderimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 22

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të njëzetë e dytë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

2. Për çdo Shtet që ratifikon, pranon miraton ose aderon në këtë Konventë pas depozitimit të instrumentit të njëzetë e dytë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit. Konventa do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas depozitimit nga një shtet i tillë të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

Neni 23

1. Çdo Shtet Palë mund ta denoncojë këtë Konventë me anë të njoftimit me shkrim, drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

2. Denoncimi do të hyjë në fuqi një vit pas datës në të cilën është marrë njoftimi nga Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara.

Neni 24

Originali i kësaj Konvente, nga i cili tekstet në arabisht, kinezçe, anglisht, frëngjisht, rusisht dhe spanjisht janë njëlloj autentike, do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara, i cili do t'i dërgojë kopjet e certifikuara të saj të gjitha Shteteve.

Në dëshmi të kësaj, nënshkruesit, të autorizuar në mënyrën e duhur nga Qeveritë e tyre përkatëse, kanë nënshkruar këtë Konventë, të hapur për nënshkrim në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork, më 12 janar 1998.